

DIARI DE SESSIONS DE LA **COMISSIÓ DE TURISME** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 352-1992

Fq.Con.núm. 33/27

IX legislatura

Any 2017

Núm. 28

Presidència **de l'Honorable Sra. Isabel Maria Oliver i Sagreras**

Sessió celebrada dia 16 de febrer de 2017

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

Elecció de secretari o secretària de la comissió..... 346

PROPOSICIONS NO DE LLEI:

1) RGE núm. 1867/17, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, relativa a modificar els criteris de repartiment dels fons produïts per l'impost del turisme sostenible..... 347

2) RGE núm. 1909/17, presentada pels Grups Parlamentaris Mixt i MÉS per Menorca, relativa a garantia d'accessibilitat per a les persones amb discapacitat i les persones amb mobilitat reduïda en el transport marítim a les Illes Balears.
..... 354

LA SRA. PRESIDENTA:

Diputats i diputades, començam la sessió d'avui, i en primer lloc demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. FERNÁNDEZ I HERRANZ:

Sandra Fernández sustituye a María José Ribas.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

David Abril substitueix Antoni Reus.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Sílvia Tur substitueix Montse Seijas.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Perdón, Sra. Presidenta. Sílvia Tur no sustituye a Montse Seijas; está Montse Seijas en la comisión y voy a actuar como portavoz del Grupo Mixto, que es como corresponde. La Sra. Tur se encargará de presentar la propuesta de la PNL que corresponde a la iniciativa que... que apoya con MÉS Menorca y PSOE, pero la votación y las funciones de portavoz del Grupo Mixto en esta comisión las ejerceré yo.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Molt bé, Sra. Seijas. Aquí hi ha una qüestió: qui actua com a portaveu, independentment de qui sigui formalment, qui actui com a portaveu és la que parla de la proposició no de llei i la persona que després vota. El que no és procedent és que una persona actui i l'altra voti o al revés. Vull dir que en el Grup Mixt es posin d'acord, per favor, i diguin a aquesta presidència i a aquesta mesa qui actuarà de portaveu, que serà la persona que parlarà i la persona que votarà.

Parlin vostès, per favor.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Perdone, Sra. Presidenta. Yo me he informado con los letrados de la cámara y esto es lo que corresponde por el informe que me han dado ayer cuando lo he consultado. Entonces está el letrado aquí, pues que comente si esto se puede hacer o no.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Sí, per indicació del lletrat -perdonau, diputats- el que farem serà suspendre un moment la comissió i farem la consulta a l'Oficiala Major sobre aquesta qüestió, perquè hi ha divergències d'opinió.

Quin temps pensa que pot estar? Posam un quart d'hora i ens informam. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Diputats i diputades, si us pareix aclarim aquest dubte que teniem al principi, una vegada que ho hem comentat amb l'Oficiala Major.

Aquí nosaltres tenim un escrit dirigit a la Mesa del Parlament RGE núm. 1999/2017, on se'ns diu que la Sra. Montserrat Seijas és la portaveu de la Comissió de Turisme. Llavors, amb aquest escrit, la Mesa entenem que, si no hi ha cap substitució, la Sra. Seijas és la portaveu i ella defensa les iniciatives i ella vota. Si hi ha una substitució, ho fa la persona que substitueix. El que no es pot fer, ens diuen els lletrats, és que una persona defensi i l'altra voti. O sigui la mateixa persona que té dret a defensar, té dret de vot i de veu. No dues persones diferents.

Llavors deman per favor al Grup Mixt que es posin d'acord sobre qui actua en aquesta comissió de portaveu, perquè pugui defensar i votar, sense perjudici que hi assisteixin personalment més d'una persona, que és el nombre de persones que té el Grup Mixt en aquesta comissió.

No sé si ho he explicat bé.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Sí, Sra. Presidenta. En este caso si no hay alternativa a que la Sra. Tur pueda defender la iniciativa que ella ha presentado y yo permanecer de portavoz en la misma comisión, cedo la portavocía en esta ocasión a la Sra. Tur, para que defienda su iniciativa y pueda votarla.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Entiendo entonces, Sra. Seijas, que la Sra. Portavoz la sustituye como hemos dicho al principio y ella votará y ella defenderá.

LA SRA. SEIJAS I PATIÑO:

Correcto, correcto.

LA SRA. PRESIDENTA:

Muchas gracias, Sra. Seijas.

Seguim amb l'ordre del dia que tenim avui, després d'haver quedat clares les substitucions.

Elecció de secretari o secretària de la comissió.

I abans de passar en el debat previst de les proposicions no de llei previstes avui a l'ordre del dia, aquesta Presidència sol·licita a les senyores i senyors diputats, atès l'establert a l'article 73.2 del Reglament nostre del Parlament, l'alteració de l'ordre del dia, en el sentit d'incloure un nou punt, relatiu a l'elecció, d'acord amb l'article 43.5 del Reglament, del secretari o secretària de la comissió, atès l'escrit RGE núm. 2472/17, presentat pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears,

de nomenament del Sr. Alberto Jarbabo i Vicente com nou membre de la Comissió de Turisme en substitució del Sr. Baltasar Picornell, qui actuava com a secretari, vostès ho saben.

LLavors jo deman a aquesta comissió si per assentiment podem aprovar la proposta que faci Podem o si prefereixen votació?

Entenc idò que, per assentiment, ha de venir una proposta de Podem per ocupar el lloc a la Mesa de secretari.

EL SR. AGUILERA I CARRILLO:

La proposta de Podem és el Sr. Alberto Jarabo per substituir Baltasar Picornell.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Aguilera.

Podem idò considerar aprovada per assentiment la proposta feta pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears respecte del Sr. Jarabo i Vicente perquè sigui el secretari?

Molt bé. Moltes gràcies.

En aquest cas queda proclamat secretari de la Comissió de Turisme el Sr. Alberto Jarabo i Vicente. No fa falta que li pregui que passi a la Mesa perquè ja hi és.

Ara ja passam al segon punt de l'ordre del dia d'avui que consisteix en el debat de les proposicions no de llei RGE núm. 1867/17 i 1909/17.

1) Proposició no de llei RGE núm. 1867/17, presentada pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, relativa a modificar els criteris de repartiment dels fons produïts per l'impost del turisme sostenible.

Començam pel debat de la Proposició no de llei 1867/17, presentat pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES BALEARS, relativa a modificar els criteris de repartiment dels fons produïts per l'impost del turisme sostenible.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Avui presentam en aquesta comissió una proposició no de llei que té algunes similituds amb una anterior proposició no de llei del Grup Parlamentari Popular que es va debatre en el plenari. Té algunes similituds, però no és exactament igual, també té, per tant, algunes diferències.

Allò que nosaltres sostenim en aquesta proposició no de llei és que es modifiqui el sistema de funcionament de la comissió que en teoria ha de decidir o ha de tenir un paper important, no ha de decidir, però ha de tenir un paper important, nosaltres pensam que hauria de tenir un paper molt important, a l'hora de repartir i elegir els projectes que seran finançats amb els recursos recaptats a través de l'impost de turisme sostenible. Com ja vàrem dir, i és de domini públic, nosaltres ja vàrem

presentar esmenes al projecte de llei, un poc amb la mateixa sintonia que estam defensant en aquest moment.

Nosaltres consideram que si hi ha d'haver una comissió encarregada i amb funcions en relació amb l'elecció dels projectes a finançar, aquesta comissió ha de tenir un paper jurídicament potent i la veritat és que així com va sortir la llei, té un paper merament consultiu en el sentit que la seva conformació i les seves funcions al final són informatives, però no són decisòries. I, per tant, nosaltres insistim que no pot ser que el Govern pugui aplicar el *rodillo* i pugui aprovar els projectes que vulgui, perquè si no, no té sentit que hi hagi una comissió. Si el Govern ha de fer els projectes que vulgui i no ha d'escoltar cap dels membres de la comissió, el més lògic és que vagi a comissió i que legítimament, nosaltres això no ho discutirem, legítimament el Govern faci i tiri endavant els projectes que trobi que són més d'interès general, però almanco que no faci perdre el temps als representants de les associacions, o de les entitats, o de les administracions que estan en aquesta comissió.

Per tant, nosaltres el que proposam és que la comissió perquè un projecte tiri endavant, amb aquest finançament de l'anomenada ecotaxa, faci falta que hi hagi un consens, que el Govern trobi suports a les seves propostes, perquè si no té suports, allò no pugui avançar; perquè aquesta és la manera realment de garantir que hi hagi un fructífer diàleg, negociació i consens, sinó tot són paraules guapes, bones intencions, però al final com s'ha demostrat en el primer repartiment de fons, després queden en no res i tothom se'n va ben empenyat.

En segon terme, pensam que s'han d'establir uns criteris més o manco objectius de com es farà aquest repartiment per part d'aquesta comissió i per part del Govern de les Illes Balears, perquè clar, si no, com que no hi ha criteris, hi ha una excessiva discrecionalitat i es creen situacions que en teoria no s'haurien de crear, perquè es fa una convocatòria pública, tots els membres i les associacions presenten els projectes que consideren legítims i resulta que després s'aplica un criteri d'elecció que no està fixat a cap banda. I el criteri d'elecció que s'ha fixat en aquesta primera convocatòria, tots ho saben, en part és d'on prové el projecte, qui ha redactat aquell projecte, qui fa la proposició, si la fa un ajuntament ja no entra. Aquest ha estat el criteri que han aplicat a la primera convocatòria. Aquesta és la realitat, no han volgut que cap projecte presentat per cap ajuntament tengués finançament. Aquesta és la realitat i li podem donar moltes voltes.

Per això nosaltres vàrem proposar a la tramitació de la llei que almanco un 50% dels projectes a finançar fossin dels municipis d'on surten els recursos de l'ecotaxa, perquè hi hagués un retorn de l'esforç que fan els empresaris recaptant aquest tribut i que hi hagués un reflex que allò que s'està fent té uns efectes positius sobre la zona que està produint aquests recursos. Això és un criteri. Nosaltres en aquest punt segon no deim que ha de ser el criteri, deim que és un exemple d'un possible criteri més o manco objectiu, hi ha un altre criteri que també posam aquí com exemple, a títol enunciatiu, que és el criteri de la llei catalana. La llei catalana diu que el 30% dels recursos que se'n vagin a projectes dels ajuntaments. Aquest és un altre criteri objectiu.

Nosaltres l'únic que plantejam, no volem discutir més sobre els criteris que nosaltres anunciam com exemples, el que volem és que hi hagi uns criteris més o manco objectius, perquè la gent sàpiga a què s'ha d'atendre. Si no han de ser aquests dos, estam oberts que siguin uns altres, no deim que hagin de ser necessàriament aquests dos, el que deim és que hi ha d'haver uns criteris objectius perquè si no, al final passa el que ha passat, que s'estableixen uns criteris absolutament injusts i és que si el projecte ve dels ajuntaments no rep finançament i això ens pareix que és una injustícia que ha fet perdre temps i doblers als nostres ajuntaments.

Aquí tothom es declara molt municipalista però a l'hora de la veritat aquest municipalisme el que ha fet és brillar per la seva absència. Gràcies.

(La Sra. Vicepresidenta substitueix la Sra. Presidenta en la direcció del debat)

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Melià. Ara, en el torn de fixació de posicions, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Álvaro Gijón, per un temps de deu minuts. Gràcies.

EL SR. GIJÓN I CARRASCO:

Sí, gracias. La verdad es que la Comisión de impulso al turismo sostenible se ha demostrado que es o que ha sido un completo paripé, y eso se pueden entender como se quiera entender. La realidad es que la comisión tenía ya decididos proyectos muchísimo antes de que incluso se presentaran. Tanto es así que basta con ver los presupuestos de la comunidad de 2017 para saber que proyectos que se habían visto tres meses antes y que estaban incluidos en los presupuestos después curiosamente y sorprendentemente han sido aprobados en la comisión.

Al final esto se está tratando única y exclusivamente, como ya dijimos en su momento en el período de alegaciones, de una lucha por el poder económico y el poder de decidir dónde se tiene que invertir. Llama la atención que cada vez que se ha puesto como ejemplo el impuesto turístico siempre se ha hablado de lo que pasa en otras ciudades europeas para darle ese punto de normalidad, y se ha dicho que todas las ciudades europeas importantes ya tienen un impuesto. Lo que se olvidaba de decir el Gobierno es que en todos los casos sin excepción ese impuesto, curiosamente, es de recaudación íntegramente municipal. Aquí ya en su momento cuando presentábamos las alegaciones dijimos que no era lógico -y en eso coincidimos absolutamente con el Grupo Parlamentario El Pi- que el Govern tuviera absolutamente todo el control de esta comisión; por tener el control incluso no hace falta ni siquiera que los miembros acudan, porque tiene el voto ponderado, por tanto basta con que vaya uno de los miembros y allí tienen el 50% más 1 de los votos y se puede hacer lo que se quiera.

No es de recibo que todos los municipios de Baleares, representados por la FELIB, tengan exactamente la misma capacidad de votos que el GOB y Amics de la Terra, con todos los respetos para el GOB y Amics de la Terra, pero creo que tienen muchísima más representación los municipios de estas

islas que no el GOB y Amics de la Terra. Y lo mismo puedo decir de los sindicatos: no es de recibo que todos los municipios de esta isla tengan exactamente el mismo poder de decisión que Comisiones y UGT, con todos los respetos para los sindicatos Comisiones y UGT.

Llama la atención que del total de recaudación de este año 2016 de la ecotasa prácticamente 13 millones de euros han venido recaudados por los municipios de Calvià y Palma de Mallorca, y curiosamente el reparto a estos municipios ha sido de exactamente 0 euros; bueno, mejor dicho, 70.000 euros para un tema de aguas en Cabrera, que no sé si lo saben pero Cabrera pertenece al término municipal de Palma, y esa ha sido toda la contribución que ha recibido el término municipal de Palma en relación al reparto de la recaudación de la ecotasa.

Por tanto nosotros creemos que es de una absoluta injusticia, teniendo en cuenta que son los municipios los que acarrean todos los gastos para dar un buen servicio al turista, desde la limpieza de las playas, desde la seguridad de las playas, el socorrismo, la limpieza y el mantenimiento de jardines, la limpieza y el mantenimiento de las calles, el mantenimiento del alumbrado público, incluso la policía es abonada por los municipios, y sin embargo, a pesar de todo ello, de la recaudación no va absolutamente nada para los municipios.

Y luego además llama la atención que en este caso concreto, en el del año 2016, incluso va a ser todavía más sangrante, porque se han aprobado proyectos que tienen carácter plurianual y que por tanto van a reducir la capacidad en los años venideros de poder invertir nuevamente en los municipios. Por tanto nosotros vamos a votar..., aunque evidentemente en el punto 1 estamos completamente de acuerdo, no es de recibo que sea el Govern el que tenga la capacidad de decisión, para eso no hace falta ninguna comisión, que se decida en el Consejo de Gobierno sin ningún tipo de problema, y por tanto votaremos a favor.

En el segundo punto no estamos especialmente en condiciones en este momento de decir si tiene que ser el 50%, el 30% o el 25%, pero lo que sí estamos de acuerdo es en lo que aquí se quiere establecer, y es que tiene que haber algún tipo de ponderación, como ya dijimos en su momento, en la tramitación de la ley. Tiene que haber algo que dé la capacidad a los municipios de poder decidir sus inversiones, que son los que mejor conocen sus necesidades, y que además es donde se está recaudando. Por tanto, sin estar al cien por cien de acuerdo con este segundo punto, aun así votaremos a favor porque parece que el sistema que ha elegido este govern para hacer el reparto es absolutamente injusto, como se ha demostrado con esta primera convocatoria.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Gijón. Ara passa el torn al Grup Parlamentari Podem Illes Balears, que té la paraula el Sr. Diputat Aguilera, per un temps de deu minuts.

Gràcies.

EL SR. AGUILERA I CARRILLO:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. És un tema recurrent tant per al Grup Parlamentari El Pi com per al Partit Popular. A més a més, com ja ha comentat el Sr. Melià, el passat 7 de febrer a la proposició no de llei que va presentar el Partit Popular vàrem deixar molt clar quin era el nostre posicionament i vàrem fer algunes propostes que avui per avui és l'única forma que entenem per poder augmentar la recaptació.

També entenem perfectament que aquest repartiment ha creat molta polèmica, sobretot perquè és una qüestió amb la qual no podem fer miracles. Tothom esperava que realment pràcticament de quasi dels 200 milions d'euros a què pràcticament ascendia el total dels projectes presentats, només hi havia 30 milions d'euros a repartir. Per tant la decepció per a moltíssimes persones, col·lectius i en aquest cas ajuntaments, comprenem perfectament també aquesta qüestió, i no entenem com no s'ha pogut realment finançar algun projecte als ajuntaments, però ha estat per part del Govern que enguany, en aquesta primera convocatòria, prioritza tot el tema hídric. Ho vàrem comentar i ho tornem a dir, que encara que compartim o entenem, en aquest cas entenem, millor dit, la necessitat d'intentar solucionar tots els problemes hídrics que tenim a les diferents illes, no compartim que sigui a través de l'impost de què estem parlant avui, com tants de dies abans, que es destini pràcticament tota la recaptació per corregir la falta de necessitat, però com ja vaig comentar en el seu moment al Partit Popular avui ho torno a comentar: convidem el Partit Popular perquè realment vagi a Madrid i faci present que... idò presenti esmenes als pressupostos generals de 2017 per corregir totes les necessitats de les infraestructures hídriques que tenim a cada una de les Illes, i per suposat també demanar les reunions amb els diferents ministeris per reclamar totes les inversions estatutàries que estaven pendents de venir i promoure'n, juntament amb el Govern, de noves. Per tant repetim el mateix missatge un dia rere l'altre davant temes molt recurrents.

Només vull comentar que vàrem treure un compromís per part del Govern per revisar aquesta llei. Segurament hi ha coses millorables, com tot, sobretot en el tema de què avui estem parlant, sobre els criteris de repartiment o la composició de la comissió. En el seu moment personalment em va tocar barallar-me o intentar arribar a un acord amb el Govern perquè aquesta composició fos una altra; no ho vàrem aconseguir, i avui per avui és el que tenim. Esperem i desitgem que pròximament tinguem aquesta revisió de la llei i que sigui... o intenti corregir aquelles mancances que en el dia a dia s'han trobat.

Res més a dir. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Aguilera. Ara pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca té la paraula el Sr. David Abril, per un temps de deu minuts.

EL SR. ABRIL I HERVÁS:

Bon dia a tothom. Està bé que s'hagin quedat els ajuntaments fora cap projecte presentat per part de cada un dels

consistoris a la convocatòria de l'impost de turisme sostenible? No, però a la vegada nosaltres pensam que això tampoc no s'ha de confondre ni dur a la confusió amb el fet que la major part dels municipis de les Illes Balears sí que es beneficiaran dels diferents projectes que s'acabaran finançant amb l'impost de turisme sostenible en el primer any de la seva recaptació.

Què hagués passat si els 30 milions d'euros que s'han recaptat el 2016 s'haguessin repartit, diguem, des d'aquesta lògica repartidora que nosaltres tampoc no compartim des de la lògica que es planteja per part dels proposants d'aquesta proposició no de llei que repartim avui, tenint en compte que s'han presentat 237 projectes per valor de més de 184 milions d'euros? Idò evidentment el que s'hagués repartit hagués estat misèria i no s'hagués arribat a finançar pràcticament cap dels projectes que s'han presentat, d'aquests 237, en la seva integritat i evidentment ni tan sols cap d'ells del que s'han finançat dels ajuntaments. Per tant, crec que hem de començar per reconèixer la realitat, que efectivament es varen generar unes expectatives que han estat desbordades per la bona rebuda d'aquest impost i mirar d'introduir propostes per millorar-la.

A partir d'aquí, les referències que hi ha hagut al tema del municipalisme, per exemple el Sr. Gijon ha dit que bé, que on s'apliquen aquests tipus d'impostos són els ajuntaments els que els recapten, és que la naturalesa d'aquests impostos en la major part d'Europa són impostos municipals, són impostos imposats per les mateixes ciutats, és a dir, jo com a polític d'una formació municipalista vull reclamar allò que ho ha funcionat, però també crec que tenim l'obligació de continuar treballant per crear fins i tot noves figures impositives i taxes en l'àmbit municipal per compensar aquests efectes per la part negativa que genera el turisme sobretot en relació amb el medi ambient i seguir avançant pel que fa a fiscalitat ambiental, cosa que a altres els fa, com a mínim, por plantejar.

Llavors, sincerament, lliçons per part de partits que fins fa dos dies tenien una posició radicalment contrària a la implantació de qualsevol tipus d'impost d'aquestes característiques, poques. I apuntar-se a la crítica fàcil i fins i tot a la demagogia que hi ha hagut una crítica unànime a l'aplicació de l'impost, no ha estat així, la composició és molt diversa. És fàcil arribar a un consens amb la mateixa composició de la Comissió d'impuls al turisme sostenible? Miri, és difícil, a vegades es posen d'acord, posar, per exemple, d'acord el GOB o Amics de la Terra amb la Federació Hotelera i és molt difícil posar d'acord gent que troba que no ha de venir ni un turista més amb gent que troba que s'ha de promoure el turisme de totes les maneres possibles. Per tant, pensar que actors tan diversos que d'alguna manera representen el conjunt també de l'arc ideològic i social de les Illes Balears, es posaran d'acord o arribarem a un consens al cent per cent del que s'ha de fer és difícil, i això ho hem de reconèixer i més en aquest moment. Jo crec que estam en un moment històric on moltes vegades s'ha parlat de canvi de model, però és ara que necessitam fer aquest canvi.

Dir que la crítica ha estat unànime és d'alguna manera faltar a la veritat sabent que dins la mateixa comissió hi ha hagut un consens d'entrada i un suport als projectes aprovats per part de tots els consells insulars, i jo entenc que també els consells insulars aporten una visió de conjunt de cadascuna de les seves

illes i d'alguna manera també ponderen les necessitats i els equilibris a nivell territorial i a nivell municipal dels sindicats o del consell agrari, per posar només alguns exemples. Per tant, tot tan malament no es deu haver fet.

Pel que fa a les propostes en concret, canviar les regles del joc, nosaltres no pensam que s'hagin de canviar i en tot cas, si s'han de canviar que sigui la mateixa comissió amb aquesta representació tan plural que ho plantegi i estic ben segur que d'acord amb el resultat d'aquesta primera convocatòria s'introduiran projectes i propostes de millora.

Pel que fa als criteris objectius de repartiment, n'hi ha, ho ha dit fa un moment el Sr. Aguilera, estan recollits perfectament pel que fa a la seva objectivitat al text del decret que desenvolupa aquest impost, més del 80% dels projectes que s'han aprovat enguany han anat a parar a medi ambient, concretament a la finalitat d'aigua, també s'ha dit aquí.

Hi ha altres criteris objectius, per exemple, el tema que els projectes, sobretot els que vénen de la part municipal, han de prioritzar que hagin estat projectes elaborats per participació ciutadana, jo voldria, per exemple, saber quants de projectes dels que s'han presentat, sabent que tothom els ha hagut de presentar de pressa i corrent, han incorporat aquesta participació, segurament no ha estat així.

Es poden modificar aquests criteris?, jo crec que són uns bons criteris objectius. El criteri de territorialitat està clarament fermat i s'han complert crec que els mínims de repartiment, diguem, de cadascuna de les illes tal i com estaven contemplats a la llei i a la vegada també -i ho he dit al principi- a la majoria dels municipis d'aquestes illes.

El 2017 es preveu recaptar el doble, el doble del que s'ha recaptat l'any passat encara segueix sent una tercera part d'allò que s'ha plantejat en termes d'expectatives, en termes de projectes presentats en aquesta darrera convocatòria.

Per tant, crec que la solució a tot això, efectivament, passa per anar prioritzant i la prioritat el que ha quedat clar és que en això que alguns anomenen passar el *rodillo*, nosaltres el que pensam és que només faltaria que un impost que impulsa el mateix govern i en un moment en què has de prendre una decisió on sí o sí han de prioritzar els projectes que s'han de finançar d'acord amb les necessitats que hi ha a nivell de la comunitat i que, per tant, afecten el conjunt del territori, només faltaria que fos el Govern qui no tengués la darrera paraula.

Dit això, entenem l'esperit d'aquesta proposició no de llei. No compartim en absolut la intencionalitat i, per tant, no donarem suport a la proposició.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Abril. Ara pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca té la paraula el Sr. Castells, per un temps de deu minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies. Bé, en la mateixa línia del que ja vàrem manifestar al debat de la moció que va presentar el Partit Popular fa dos plens, el capteniment del nostre grup en aquest tema és que a tota acció política se li ha de donar un temps per avaluar-ne els resultats, és a dir, després d'una sola convocatòria en la qual a més a més ni tan sols s'ha repartit tota la recaptació d'enguany perquè s'ha repartit la recaptació que es va fer fins al mes d'agost o el mes de setembre, començar a treure conclusions i començar avui a modificar l'estructura formada per la llei i el reglament d'aquest impost amb conclusions precipitades em sembla una cosa... totalment... vaja, totalment mancada del seny que toca, vull dir, hi ha hagut una gran expectació per aquest impost, els ajuntaments han presentat moltes propostes, els ajuntaments i les altres entitats, només s'ha pogut repartir una recaptació molt limitada de dos o tres mesos, aleshores hem de disposar d'una experiència més dilatada, de més convocatòries per veure exactament quins són els aspectes que s'han de modificar i modificar-los, o sigui, de moment no està succeint cap tragèdia, el fet que no s'hagi seleccionat en aquesta primera convocatòria cap projecte d'ajuntaments no vol dir que no es pugui fer en altres convocatòries.

Si realment es verifica que hi ha problemes, és a dir, que la demanda de projectes a finançar amb l'impost turístic excedeix en molt la quantitat disponible, tal vegada sí que haurem de començar a posar limitacions i establir altres criteris de repartiment perquè, com vostè diu molt bé, cap institució no treballa en va. El que passa és que jo, fugint d'aquesta visió... d'aquesta visió i sobretot que, en la que ha aprofundit el Sr. Gijón, tot i que vostè, Sr. Melià també l'ha insinuat, que ja sabíem que passaria això i que hem, com aquell que diu, cercat aquesta frustració per part dels ajuntaments, evidentment no, vull dir que cap govern no vol frustrar les expectatives de ningú.

Si en les properes convocatòries es continua veient que hi ha aquesta frustració d'expectatives, doncs em sembla molt bé que.. analitzar-ho entre tots, proposem modificar aquesta llei.

Crec també que probablement, que els ajuntaments i totes les entitats en general que poden presentar projectes a aquestes convocatòries també han vist les limitacions, és clar, si hi ha 30 milions de recaptació i un municipi tot sol presenta projectes per import de 4 o 5 milions em sembla que és evident que la quantitat de recaptació no dóna tant de si.

Per això crec que ha estat la primera convocatòria, tothom ha posat el que tenia al calaix i supòs que tots, tothom, totes les entitats aniran prioritzant també en funció d'unes quantitats que més o menys, per una qüestió de simple probabilitat o de simple distribució de repartiment veuen que els pot tocar.

Per tant, els recomano primer una mica de calma, facem el seguiment, veiem com funcionen les següents convocatòries i amb una perspectiva prou àmplia ja modificarem la norma per millorar-la.

Un cop dit això, simplement dues idees a tenir en compte, que em sembla que vostès passen per alt de forma potser una

mica interessada, una és que les infraestructures turístiques en general i les hídriques en particular que com saben és on s'ha prioritzat, són alienes a un principi de territorialitat d'aquí es recapta, aquí es gasta. Sense anar més lluny, de les infraestructures hídriques de les que es beneficia la ciutat de Palma moltes no estan ubicades al municipi de Palma, perquè l'aigua que es beu a Palma es recull en els embasaments de la Serra de Tramuntana i s'emmagatzema en els municipis intermedis. Per tant, no... i, no només això sinó els elements d'interès turístic, moltes platges que són l'atractiu pel qual hi ha gent que s'allotja a Palma i a Calvià no estan en el municipi ni de Palma ni de Calvià.

Per tant, no hi ha una correspondència entre la capacitat de recaptar i la d'invertir al mateix municipi i això especialment a uns territoris com els nostres, (...) territoris, són uns territoris fragmentats en què la unitat illa és molt important. Evidentment, el meu partit també es reclama municipalista, perquè ho és, però a més també es declara insularista i aquesta visió no l'hem de perdre de vista, no l'hem de perdre de vista i record que a la llei hi ha uns criteris objectius de repartiment per illes. Per tant, aquí hi pos també el criteri insularista que em sembla molt lògic a una llei autonòmica, perquè com deia vostès invoquen el caràcter municipal de molts impostos, però aquest impost és autonòmic. Per tant, és normal que els criteris de distribució siguin per illes perquè el que caracteritza el territori d'aquesta comunitat autònoma és la seva insularitat, la seva pluriinsularitat. Si això s'hagués configurat com un impost municipal, doncs, seria una altra història, però s'ha configurat com un impost autonòmic.

Per tant, com que no hi ha una correspondència evident entre la capacitat de recaptar, fins i tot els diré, és que és inversament proporcional perquè un municipi com Palma té una gran capacitat de recaptació de l'impost, té una grandíssima capacitat de recaptació de l'impost i també una grandíssima facilitat de finançar moltes de les infraestructures que té per al seu ús quotidià, urbà, de tot l'any. En canvi, municipis molt petits i que per tant tenen molt poca capacitat de recaptar l'impost es veuen obligats a haver de fer en el seu territori grans inversions, a vegades no els municipis com a tals perquè no són competències municipals, però en els territoris s'han de fer moltes inversions per mantenir en condicions els espais naturals, per mantenir en condicions les infraestructures hídriques... per tant, el criteri de la territorialitat i de la correspondència entre recaptació i despesa crec que no és vàlid en aquest cas. Per aquest motiu, votarem en contra de la seva proposició.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Castells. Ara, pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Tur, per un temps de deu minuts.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Sí, gràcies, presidenta. Bé, en tot cas dir que nosaltres sí que donarem suport... perdó, nosaltres no donarem suport a aquesta iniciativa, disculpi, Sr. Melià, no li donarem suport perquè... no perquè pensem que no es poden fer millores en el

repartiment i distribució del recurs de l'impost turístic ni perquè pensem que la composició dels membres de la comissió pot ser sotmès a revisió en un moment determinat, és possible que sigui necessari, però també pensam en línia amb allò que pensen la majoria de grups, que després de ni tan sols un any d'aplicació d'aquest impost i just quan acabam de conèixer l'anunci d'aquelles inversions que es faran amb aquesta recaptació és molt precipitat fer afirmacions tan categòriques. Pens que som a temps de fer revisions, evidentment, hi ha temps i recorregut encara perquè la pròpia comissió es reguli i proposi reformes i incorporació de nous membres, noves entitats o fins i tot alteració del nombre de participants que hi ha per part de cada entitat. Per tant, crec que no hi ha d'haver cap problema. Ja li dic, jo sí subscric que pot ser millor, es poden fer millores, però pens que hi ha temps per fer-ho i en qualsevol cas el canal tampoc no hauria de ser el Parlament de les Illes Balears.

Sap perfectament que nosaltres estam plenament convençuts de la necessitat d'aquest impost, de la conveniència d'aquest impost i dels efectes positius que ja té aquest impost i que en tot cas les qüestions que afectin el funcionament orgànic de la comissió que decideix la seva distribució han de ser sotmeses dins la pròpia comissió, han de ser votades i decidides en l'àmbit de la pròpia comissió. Tot i que evidentment tothom és lliure i tots els partits són lliures de fer suggeriments i propostes. Però ja li dic, crec que els punts que vostès plantegen aquí ara mateix no tenen lloc, som en un moment encara que l'impost requereix més recorregut. Els anuncis que ha fet el Govern crec que han estat clars en la línia que els ajuntaments, els municipis no quedaran fora del repartiment de l'impost. Per tant, nosaltres donam el nostre vot de confiança perquè pensam que al llarg d'aquest any hi haurà encara millores pel que fa a la seva aplicació i que, per altra banda, són millores absolutament normals quan es tracta d'un òrgan en el qual participen molts de representants amb diferents sensibilitats i interessos i que, per tant, es podrà anar canviant al llarg d'aquest any i si cal també al llarg de l'any que ve.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Tur. Ara, finalment, pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula la Sra. Oliver, per un temps de deu minuts.

LA SRA. OLIVER I SAGRERAS:

Moltes gràcies, presidenta. Bé, jo començ la intervenció del nostre Grup Socialista dient i recordant algunes coses que ja han dit alguns portaveus. Per començar, que és un impost autonòmic i que és un impost finalista. Que sigui un impost autonòmic és una característica que jo crec que hem de posar de relleu, possiblement més del que ho hem fet fins ara. És un dels pocs impostos autonòmics aprovat per aquest parlament exercint la potestat tributària que el nostre Estatut d'Autonomia ens atorga, qüestió importantíssima per al nostre grup ja que sense autonomia financera no hi ha autonomia política. I és en l'exercici d'aquesta potestat que reforçam la nostra autonomia política.

És molt més que tenir recursos, aquest impost, és molt més que poder dedicar a totes aquelles finalitats, és una qüestió jo diria que de principis. Però que sigui un impost autonòmic també implica, i aquesta característica crec que també és de destacar, que tot allò que es recapta per aquest impost queda aquí, a la nostra comunitat, a les quatre illes, a tots els municipis d'aquestes illes de forma íntegra, sencera, cosa que no passa, evidentment, amb els impostos que són estatals.

Llavors, aquesta llei, la llei de l'impost, determina exactament a l'article 19.3, de la creació de l'impost, les accions a finançar amb aquests recursos que es recaptin. La llei de creació i el decret, el 36/2016 que la desplega, marquen el camí a seguir de manera detallada per a la selecció i la proposta de projectes a finançar. Podem no estar-hi d'acord, discrepar-ne i per suposat es pot millorar, Sr. Melià, però és cert que tenim un procediment marcat amb uns instruments legals i reglamentaris que s'han seguit de forma escrupolosa.

Per això, la Comissió d'Impuls de Turisme Sostenible, creada a l'article 20 de la llei, amb una composició que determina l'article 36 del Reglament, marquen, segueixen un procediment que s'ha marcat. Té, com vostè mateix ha dit, una composició ampla, una composició representativa de tots i quasi bé tots els estaments de la societat.

Com que aquesta llei dona el caràcter finalista, una qüestió molt important també d'aquest impost, la seva recaptació s'ha d'invertir en allò que la llei preveu amb transparència i amb participació, qüestions també que diferencien totalment i absolutament d'altres impostos.

La comissió d'aquesta manera és l'òrgan que cada any, d'acord amb les finalitats que la llei marca, ha d'elaborar el pla anual d'impuls de turisme sostenible que fixa els criteris prioritaris dels objectes a finançar. Llavors sí que tenim, Sr. Melià, uns criteris fixats per l'òrgan que marca la llei, de les prioritats a les quals s'han de dedicar els recursos de l'impost per a cada any.

Evidentment, sobre la base, això es fa, aquests criteris es fixen sobre la base de la finalitat de l'impost i amb el criteri territorial que marca la llei i el reglament, qüestió importantíssima. El criteri territorial és que Mallorca està dins una forquilla de 68 a 70% de la recaptació s'ha de quedar aquí. A Menorca entre devers el 10 i el 14 ha d'anar a Menorca. A Eivissa entre el 12, quasi 13, i quasi 16 ha de ser per a Eivissa. I a Formentera entre l'1,36 i quasi més 2 ha d'anar a Formentera. Aquest és el criteri que s'ha seguit de forma escrupolosa en tots aquests projectes.

Per això, en aquesta primera convocatòria, que jo també crec que s'ha de posar èmfasi en aquesta primera convocatòria, però més de la meitat dels municipis d'aquestes illes s'han vist ja beneficiats amb aquestes inversions de recursos d'aquesta primera recaptació de l'impost.

També jo crec que és important dir, tot i que ja ho hem dit altres vegades, que aquest impost no s'ha fet per resoldre els problemes que tenen els municipis, problemes derivats de la seva manca de finançament, de la política econòmica del Sr. Rajoy i del Sr. Montoro que asfixien els ajuntaments, que no

els deixen emprar recursos que tenen, que no els donen suficient dotació econòmica, que els fa dependre d'altres administracions per dur a terme qüestions importantíssimes, quan el que nosaltres voldríem, i sempre així ho ha manifestat el nostre grup, és que precisament els municipis tenguessin, aquesta autonomia financera que volem per a la comunitat, també la voldríem per als municipis, perquè no hagin de dependre de la voluntat, de la benevolència, de la situació d'altres institucions per dur a terme allò que els ciutadans els demanen. Per això, a més, he de dir i posar de manifest que no és un impost municipal, que no és una recaptació municipal.

Millorar la convocatòria especificant els projectes prioritaris de forma clara és una tasca que pensam que ben segur que el Govern farà a les properes convocatòries, però, repetim, estam en el punt 1, a la primera convocatòria; hi haurà infinitats de convocatòries i evidentment hi haurà molts i molts de projectes que els municipis i les illes se'n podran veure beneficiats.

Ja concretant, pel que fa al punt 1, com ja li he dit, millorar, sí, però no canviar les regles enmig del joc, enmig del partit. La llei i el reglament marquen un camí clar a seguir. Hi ha hagut un debat parlamentari; hi ha hagut també un procediment pel decret que s'ha seguit, on les entitats i tota la societat han pogut expressar la seva opinió, i entenem que ara no és el moment de modificar-lo. No és inamovible, evidentment, no és inamovible, i, repetesc, estic segura que el Govern farà tot allò que estigui en la seva mà per millorar la gestió, en aquest cas participativa, de l'impost. És la primera convocatòria, hi haurà infinitat de convocatòries, i també és natural -ho hem d'entendre- la impaciència per poder realitzar projectes importants i necessaris a municipis a les Illes pel Govern d'aquestes illes, però insistesc, hem de respectar les regles que tenim i si al final d'aquesta primera convocatòria es veu que hi ha marge per millorar, que pens que evidentment n'hi ha d'haver, no tenc cap dubte que el Govern ho farà.

Per allò que fa referència al punt 2, la llei l'impost marca els objectius de forma clara i genèrica que s'han de finançar amb els recursos de l'impost, i ho fa dient que han de ser projectes per impulsar un turisme sostenible, responsable i de qualitat, i segueix especificant les actuacions més concretes. S'ha de dir clarament que són actuacions que van molt més enllà d'arreglar zones turístiques, Sr. Melià; són actuacions que cerquen millorar, preservar, recuperar el medi ambient i rural d'aquestes illes, millorar la formació i la qualitat de l'ocupació, impulsar projectes de recerca científica R+D+I per diversificar l'economia, recuperació del nostre patrimoni històric i natural i moltes més, només per destacar-ne algunes. Són objectius, insistesc, que superen aquelles zones turístiques on hi ha molts de llits. A més s'ha de dir que no van lligades aqueixes actuacions a les zones turístiques específicament.

De fet -ja ho han dit altres portaveus- zones turístiques que no tenen cap llit, que no tenen cap plaça, que segons vostè diu no han recaptat, jo entenc que ha dit malament, perquè no recaptin els ajuntaments, recapta la comunitat, vull dir que sense cap plaça turística també... també poden ser i han de ser objecte d'inversió. El que no pot ser..., aquest ajuntament no té cap plaça, tindrà molt manco possibilitats de tenir inversions, zones no turístiques però amb una importància enorme dins

aquesta indústria, ja que aporten zones verdes, platges verges, etc., que no tenen llits, però sí tenen aquest recurs bàsic de la nostra indústria que és el territori. Els exemples paradigmàtics i els de sempre, perquè són evidents, aquí a Mallorca són Escorca i Es Trenc, que no tenen llits però aporten, i molt molt, i és just que puguin tenir en un moment donat inversions finançades amb aquest impost, i amb la seva proposta es veurien discriminades seriosament i de forma negativa les zones que tenen pocs llits o que en tenen molts pocs, i entenem que no és just i a més va en contra de la filosofia d'aquest impost. No creim que sigui bo lligar aquesta inversió als llits amb els recursos de l'impost, perquè es poden fer qüestions amb altres recursos, com per exemple la borsa de places, per posar només una qüestió damunt la taula.

Referent al punt 2, aquesta és la primera convocatòria; s'han presentat 237 projectes per un valor de 185 milions d'euros. És evident que s'ha hagut de prioritzar, ja que únicament hi ha hagut 30 milions d'euros, i s'ha prioritzat fer aquestes inversions tan necessàries en infraestructures lligades al cicle de l'aigua, qüestió que estarem d'acord que és de primera necessitat, i que afecta a totes les illes i que arriba a tots els ciutadans. Per a nosaltres no té sentit invertir aquests recursos d'aquest impost per a administracions; cap impost no es fa d'aquesta manera. Tornam recordar que és un impost autonòmic, no és insular ni és municipal. Per altra banda és evident que els recursos sempre s'invertiran a algun municipi d'aquestes illes perquè no pot ser d'altra manera. És absolutament natural, Sr. Melià, que el Govern, ja que és un impost autonòmic, tengui una representació majoritària en aquesta comissió, i la pretensió de canviar aquesta majoria ens pareix un poquet fora de lloc.

Per això votarem que no a aquesta proposició no de llei. Moltes gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Oliver. Ara té la paraula per contradiccions el grup proposant, per un temps de cinc minuts.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Moltes gràcies. La veritat és que no em deixen de sorprendre alguns arguments que s'expressen aquí. Primer de tot, vostès han aplicat un criteri que no era a la llei, si és que ens queixam d'això!, que vostès han aplicat un criteri que no era a la llei! El seu criteri ha estat el no a cap projecte dels ajuntaments, això és el seu criteri! Si el seu criteri fos prioritzar el tema hídric ens pareixeria beníssim, i sé cert que algun ajuntament no ha estat tan maldestre, com es dedueix de les seves paraules, de no presentar cap projecte per temes hídrics. De fet em consta perfectament que hi ha molts d'ajuntaments que han presentat projectes per a temes hídrics. Per tant és que vostès incompleixen el seu criteri. El seu criteri no ha estat prioritzar els projectes per temes hídrics, el seu criteri ha estat no donar cap projecte als ajuntaments, encara que siguin de temes hídrics, és que aquest és el problema!, aquesta és la situació.

Segon tema, el seu municipalisme. Jo, la veritat, després de sentir-los, a vostès, em preocuparia si realment són

municipalistes. Un diu que els projectes municipals són misèria, això és el que m'ha dit, són misèria, els ajuntaments presenten projectes miserables, no? No donen participació ciutadana. Em diu la portaveu socialista: "és que l'impost no s'ha fet per resoldre els problemes dels ajuntaments". Bé, idò, dit d'una altra manera: no volem finançar els projectes dels ajuntaments. És que a mi em pareix bé, si vostès troben que no han de finançar els projectes dels ajuntaments només els deman que ho diguin, que ho diguin i ja està!, i no facin perdre el temps i els doblers als ajuntaments. Això és el que els demanam. Si vostès troben que l'impost no ha de servir per resoldre els problemes dels ajuntaments, que és el que vostè ha dit, diguin-ho: "Senyors dels ajuntaments, no perdin el temps presentant projectes", ja està!, i s'acaba el tema. És que vostès volen anar a missa i repicar.

Tercer tema. Sr. Castells, dit amb tot el carinyo, li donam temps, li podem donar temps, però és que resulta -a mi és que em fa gràcia, també, això- que el Govern de les Illes Balears dia 25 de gener de 2017: "El Govern anuncia el canvi de criteris". Cony, és el mateix govern que no es dóna temps davant la unanimitat.

(Rialles de l'intervinent)

No ho sé, és que, clar... Visió insularista. A mi em pareix molt bé la visió insularista, perquè és que vostès no veuen que nosaltres deim un percentatge del 50% o el que determinin vostès. Per tant nosaltres tota la seva argumentació que no és territorial, que tal, tot això no serveix per a res. Nosaltres no deim que els ajuntaments, els municipis que no tinguin places hoteleres no rebin recursos, estam dient que posin vostès un percentatge, un 30% per als que en tenen i un 70% per als que no en tenen. Tranquils. N'hi haurà... projectes que no només afecten un ajuntament..., però si estam donant un percentatge mínim, per tant vostès tendran el 50%, el 60%, per fer el que vulguin!, per a projectes supramunicipals, etc., etc. Clar que ho hem tengut en compte, Sr. Castells, és que dóna molt de marge, dóna molt de marge el que nosaltres li plantejam. No li estam plantejant el 100% als ajuntaments.

Insisteixen que és un impost autonòmic. Sí, és un impost autonòmic, ho sabem, ens han convençut, hem arribat a la conclusió que efectivament és un impost autonòmic; però és que l'ecotaxa a Catalunya també és un impost autonòmic i dóna el 30% als ajuntaments; és un impost autonòmic i no tenen per què no repartir el recurs, però nosaltres del que ens queixam sobretot, i m'agradaria que vostès fessin un esforç de lectura perquè nosaltres hem posat un "si", en el punt 2, un condicional, no deim que obligatòriament es faci així; nosaltres els convidam a posar criteris objectius, i si és aquest, que és un condicional, no és obligatori, un 50% o un percentatge inferior, és el que vostès trobin, però entrin a posar criteris objectius.

Vostès em diuen que és un impost autonòmic i per això el Govern ha de tenir majoria. Idò llevin la comissió; si el Govern ha de fer el que vulgui, llevin la comissió, ja està. Nosaltres el que pretenem sobretot és que no facin perdre el temps i facin fer paperots a la gent. Si vostès troben que el Govern ha de fer el que vulgui, que aquest impost no ha de servir per als ajuntaments, és legítim, però no facin perdre el temps a la gent, perquè clar, és que hi ha ajuntaments que han gastat 15.000

euros, 20.000 euros redactant projectes, han anat de cul, resulta que després vénen aquí per dir, “és que no han fet participació ciutadana. Mira que són de dolents aquests ajuntaments, no saben fer projectes hídrics, no saben fer participació ciutadana. És que són un desastre!”. Jo si fos regidor o batle dels seus partits, realment *cuero a tierra*, perquè vaja concepte que tenen de mi. En realitat vostès varen decidir que no volien donar als ajuntaments, complissin el criteri dels recursos o no el complissin, haguessin fet participació, no l’haguessin fet, haguessin fet el que haguessin fet, el seu criteri era al·legal o il·legal i d’això ens queixam. Tota la resta ens pareix que vostès s’ho haurien de fer mirar si no fan perdre el temps a la gent miserablement.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià.

Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei RGE núm. 1867/2017.

Vots a favor?

(Rialles i remor de veus)

5 vots a favor.

Vots en contra? 8 vots en contra.

Abstencions? Cap.

En conseqüència rebutjada la Proposició no de llei RGE núm. 1867/2017, relativa a modificar els criteris de repartiment dels fons produïts per l’impost de turisme sostenible.

(La Sra. Presidenta reprèn la direcció del debat)

2) Proposició no de llei RGE núm. 1909/17, presentada pels Grups Parlamentaris Mixt i MÉS per Menorca, relativa a garantia d’accessibilitat per a les persones amb discapacitat i les persones amb mobilitat reduïda en el transport marítim a les Illes Balears.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam idò ara al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 1909/17, presentada conjuntament pel Grup Parlamentari Mixt i el Grup Parlamentari MÉS per Menorca, relativa a garantia d’accessibilitat per a les persones amb discapacitat i les persones amb mobilitat reduïda en el transport marítim de les Illes Balears.

Per a la seva defensa pel Grup Parlamentari Mixt té la paraula la Sra. Tur, per un temps de deu minuts.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Gràcies, presidenta. Els he de dir que, tot i que sembli un poc tòpic, perquè em consta que ja hi ha hagut moltes iniciatives en el Ple del Parlament o en comissions hem parlat d’accessibilitat, una cosa que curiosament mai no s’ha abordat és l’accessibilitat quan afecta el transport marítim de

passatgers, i crec que és un àmbit sobre el qual hem de posar una especial atenció, perquè si anam a un cas local per exemple, si parlem d’Eivissa i Formentera, on tots sabeu que els residents d’aquestes dues illes estam especialment afectats per la qualitat del transport marítim i perquè tenim una gran dependència d’aquest mitjà de transport, hi ha aproximadament 780 persones entre Eivissa i Formentera amb mobilitat reduïda, o amb discapacitats reconegudes de major a menor grau, que són usuaris potencials de les línies de transport marítim que enllacen Eivissa i Formentera, però també Eivissa amb la resta d’Illes Balears i amb la península, i que actualment veuen com els seus drets a l’hora d’embarcar-se en un vaixell es troben francament reduïts. Hi ha molt abundant normativa en l’àmbit de transport marítim, especialment hi ha normativa que afecta els drets dels passatgers de línies de transport marítim amb discapacitat i que quan es fa una petita diagnosi i es veuen els serveis que posen a disposició les companyies navilieres, els operadors de terminals i fins i tot les instal·lacions portuàries en el seu conjunt deixen molt a desitjar.

Jo personalment he tengut la possibilitat de veure com una persona que viatjava en cadira de rodes era ajudada a embarcar a un vaixell a la línia Eivissa-Formentera, i francament va ser una situació bastant lamentable, perquè tot i que evidentment va rebre tota l’ajuda disponible en aquell moment, va ser pràcticament un xou fer possible que aquell senyor pogués embarcar-se en un ferri que ens duia a Formentera. Els pos aquest cas perquè il·lustra crec que de forma molt gràfica la situació que poden viure aquestes persones.

Després per altra banda hem de tenir en compte que clar, parlem de persones amb discapacitats físiques, sensorials o cognitives, però també hem de parlar d’un àmbit més general de persones amb mobilitat reduïda, que podem ser tots nosaltres en algun moment de la nostra vida, que ja ho hem estat o que ho serem en algun moment. I per tant, crec que era necessari posar l’accent sobre aquesta situació i donar visibilitat a la situació que s’està vivint en aquest moment, quan parlem de transport marítim.

Curiosament la Llei d’accessibilitat del Govern de les Illes Balears, de la nostra autonomia, és una llei de l’any 93 que en aquest moment està sent sotmesa a revisió. Hem considerat que és un moment molt oportú per incloure mesures d’accessibilitat en el transport marítim dins aquesta nova llei, perquè de fet parla de transport terrestre en tot moment, però no parla en cap cas de transport marítim i crec que és una anomalia que una comunitat que depèn tant del transport marítim, faci una nova llei d’accessibilitat i deixi de banda l’accessibilitat quan afecta el transport marítim.

Per altra banda dir-los, per seguir il·lustrant un poc la situació, que és curiós com la normativa europea només obliga a cada naviliera a disposar d’una sola embarcació adaptada a persones amb mobilitat reduïda. Per tant, imaginin-se que de 55 o 60 trajectes que es poden donar entre Eivissa i Formentera en els mesos de temporada alta, només hi hagi de 4 companyies, 4 embarcacions que permetin als passatges amb aquestes necessitats, poder transportar-se en condicions de certa comoditat i adaptades per les seves necessitats.

Per tant, com vostès veuen en aquesta proposició no de llei hi ha un bloc d'antecedents important, hi ha recollides també les demandes de plataformes que defensen els drets de persones amb discapacitat i que posen de manifest que, en la gradació d'accessibilitat en base al tipus de transport, el transport marítim és un dels menys adaptats. Tot i com els he dit, hi ha nombrosa normativa, com per exemple la Directiva 2009/45 del Consell Europeu i del Parlament Europeu, que determina regles i normes de seguretat aplicables als bucs de passatge i molt especialment també el Reglament 1177/2012, també del Consell Europeu, sobre els drets dels passatgers que viatgen per mar i per vies navegables, i és interessant veure totes aquelles disposicions que preveuen aquestes normes i que després en canvi malauradament, no tenen efectes quan arribam a una terminal marítima i hem d'acompanyar una persona amb mobilitat reduïda o nosaltres mateixos som persones amb mobilitat reduïda.

Per tot això pens que és important que ens fem ressò d'aquesta situació, però sobretot que aprofitem aquesta ocasió per donar cabuda dins la nova Llei d'accessibilitat, els requeriments que s'han d'exigir a les navilieres, als operadors i a les terminals per oferir serveis adequats, serveis adaptats, i també una informació adaptada, perquè un altra qüestió que sobta bastant és veure com, a mode comparatiu, perquè m'he molestat en fer aquesta feina, quan entrem a qualsevol de les pàgines web de les navilieres que uneixen qualsevol de les Illes Canàries, tenen una informació bastant àmplia relativa als serveis que ofereixen a les persones amb aquestes necessitats, i en canvi, quan feim la mateixa consulta a les companyies que operen entre illes en el cas de Balears, aquesta informació és francament molt minsa i molt pobre.

Per tant, en sentit positiu, en sentit constructiu, pretenc que vostès se sumin a aquesta demanda per exigir a les navilieres que s'adeqüin, que compleixin la normativa, que ho faci també Autoritat Portuària de les Illes Balears, que ho faci també Ports de les Illes Balears dins l'àmbit de les seves competències i que ho faci també Capitania, amb la part de responsabilitat que té a l'hora de vetllar pel compliment de la normativa, sobretot la que afecta les embarcacions i a la formació que necessàriament han de tenir per llei les seves tripulacions.

Dit això, no els vull avorrir més, crec que queda clar i, per tant, sí que estic desitjant escoltar les seves intervencions.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Tur. A continuació pel Grup Parlamentari MÉS per Menorca té la paraula el Sr. Castells, per un temps de deu minuts.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bé, després de la sòlida defensa que ha fet la nostra col·lega del Grup Mixt, amb la solvència a què ens té acostumats i tenint en compte que jo també tinc moltes ganes de saber el parer dels altres grups, el del meu grup ja el saben vostès, perquè hem vist que a més a més, a part de la presentació oral, doncs l'exposició de motius

de la proposició és força extensa, don per justificada la iniciativa i no tinc res més a afegir.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Castells. En torn de fixació de posicions de major a menor, tret del grup a què pertany la Presidència del Govern, que intervindrà en darrer lloc, pel Grup Parlamentari Popular té la paraula el Sr. Gijón, per un temps de deu minuts.

EL SR. GIJÓN I CARRASCO:

Gracias, Sra. Presidenta. Nosotros daremos apoyo a esta propuesta, todo lo que sea mejorar la accesibilidad siempre es bienvenido y además creemos y sería interesante que llegáramos a un acuerdo entre todos los grupos parlamentarios, que tenemos que trabajar el nicho de mercado del turismo accesible porque Baleares puede ser un referente a nivel mundial en este tipo de turismo y por tanto todo lo que sea sumar iniciativas a este tipo de producto será bienvenido.

Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gijón. Pel Grup Parlamentari Podem Illes Balears té la paraula el Sr. Aguilera, per un temps de deu minuts.

EL SR. AGUILERA I CARRILLO:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Agrair a la Sra. Tur aquesta iniciativa i com molt bé ha dit el Sr. Castells, ha deixat molt clar a més a més de tota l'exposició per escrit i oral no hi ha molt més a dir, només vull fer present que el nostre país i la nostra comunitat està molt lluny de ser accessible i un exemple molt clar són les nostres oficines on els diputats i les diputades d'aquest parlament feim feina, fins fa uns mesos no era accessible, és a dir, tan simple com aquesta qüestió que al dia a dia pensem que... i això persones com jo mateix moltes vegades no pensem o només puntualment ens feim reflexionar o imaginem la situació com a molt bé ha comentat la Sra. Tur davant d'un cas.

Des de Podem tenim... a dir després del que s'ha comentat, a més a més serà molt ràpidament i només... jo he intentat posar-me en contacte amb diverses persones i m'agradaria llegir textualment el text que m'ha fet arribar alguna persona amb mobilitat reduïda, concretament de l'illa d'Eivissa, amb el seu permís:

“Es bien cierto que viajar en barco es dificultoso para las personas con movilidad reducida, en concreto movilidad reducida física. Llevo años viajando y he tenido problemas mil, varios con Transmediterránea y Balearia, poniéndoles reclamaciones mil veces en el Ministerio de Consumo, siendo las empresas sancionadas por no cumplir la reglamentación vigente, sobre el papel cumplen la ley, pero en la realidad no, elevadores de escaleras sin mantenimiento adecuado, que no funcionan, pasos por puertas con voltillo que impiden el paso

autónomo o incluso asistido para sillas de ruedas, baños no accesibles, etc.

No existe reducción de precio para las personas con movilidad reducida, pero sí para jóvenes, jubilados y militares, cosa curiosa. Además del descuento que debería de haber para personas con movilidad reducida el vehículo si viaja en barco también debería tener un precio reducido para personas con movilidad reducida, pues en la gran mayoría de casos el llevar el vehículo no es un gusto, es una necesidad, pues tanto el transporte público como los coches de alquiler no se encuentran adaptados en su gran mayoría.

En cuanto a las instalaciones, si bien es cierto que se ha hecho un gran esfuerzo en adaptarlas a los tiempos presentes y sus necesidades, no es menos cierto que no se realizan los protocolos de mantenimiento necesarios. Por poner un ejemplo: hará unos días viajé en barco de Ibiza a Denia y en la estación portuaria de Ibiza el ascensor para acceder a la plataforma de acceso al barco no funcionaba.

Quiero nombrar en especial el gran trabajo y esfuerzo de la tripulación de los buques que siempre es excelente y ayudan en todo cuanto pueden ante cualquier problema que surja para las personas con movilidad reducida, siendo incluso la propia tripulación en diversas ocasiones la que anima al pasajero a denunciar la situación de falta de accesibilidad del buque.

Se nota el esfuerzo que hacen la navieras para que las personas con movilidad reducida puedan viajar en las mismas condiciones que cualquier otro pasajero, pero aun les queda trabajo por hacer.

En mi opinión es necesario un protocolo de mantenimiento de los elementos de accesibilidad para que estén en pleno funcionamiento cuando un pasajero lo requiera y unas tarifas reducidas tanto como pasajero como para su vehículo, pues recordemos que no es un elemento de lujo, sino una necesidad”.

Amb aquest testimoni em sembla que queda molt clarament fixat el que ha comentat la diputada i esperem que poc a poc puguem des del Parlament i des de les diferents institucions fer que el dia a dia sigui més accessible per a tothom.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Aguilera. Pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca la Sra. Capellà, per un temps de deu minuts.

LA SRA. CAPELLÀ I ROIG:

Gràcies. En primer lloc, Margalida Capellà substitueix David Abril, que no ho he dit abans. Nosaltres donarem suport a aquesta iniciativa, com no podia ser d'altra manera, m'ha xocat que en la intervenció el Sr. Gijón parli d'aquest turisme com a un producte, però bé, ho dic perquè... de vegades el llenguatge...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

...sí, però parlar del turisme per a persones amb mobilitat reduïda com a un producte em... bé, em xoca, només ho volia comentar, ho dic per això, no?, però em sembla bé, és clar, evidentment el plantejament és que tothom que vulgui viatjar a les Illes ha de tenir el màxim de garanties per poder gaudir dels productes, el producte són les Illes...

(Se sent una veu de fons que diu “estamos de acuerdo y nos pondremos de acuerdo”)

...no, no, però... estic d'acord amb vostè, però la terminologia a vegades és important i pot fer bé o pot fer mal.

Res, li donam suport i moltes gràcies per la seva intervenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sra. Capellà. Pel Grup Parlamentari El Pi PROPOSTA PER LES ILLES té la paraula el Sr. Melià, per un temps de deu minuts.

EL SR. MELIÀ I QUES:

Gràcies, Sra. Presidenta. El nostre grup parlamentari donarà suport a aquesta iniciativa, tot el que sigui avançar en accessibilitat i en igualtat d'oportunitats ha de ser benvingut.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Melià. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Borràs, per un temps de deu minuts.

EL SR. BORRÀS I BARBER:

Gràcies, presidenta. Des del Grup Socialista també donam suport a aquesta iniciativa perquè entenem que és bona per al turisme accessible, de discapacitats, però també per al ciutadans de les Illes Balears perquè crec que no només hem de pensar en el turisme, sinó també en les persones de les Illes que utilitzen els ports i els vaixells de les nostres illes, o sigui, està molt bé que la nostra economia es basi en el turisme, però no només en turisme hem de pensar, sinó també en els ciutadans i les ciutadanes de les Illes. I per tant, i com que també hi ha persones amb discapacitat lamentablement a les nostres illes, també té valor i sobretot té valor aquesta iniciativa de la diputada Sílvia Tur per als ciutadans i ciutadanes de les nostres illes. Per tant, li donarem suport.

Deia la diputada Tur que quan parlam d'accessibilitat, se'n parla moltes vegades en aquest parlament, ens oblidam del transport marítim, però és que també ens oblidam del transport marítim quan parlam de connectivitat, és a dir, sempre ens oblidam del transport marítim, és el germà pobre, també quan parlam de connectivitat i a més que Formentera, la seva relació és exclusivament o gairebé exclusivament per mar, per a totes les nostres illes són fonamentals els ports, i no només per al transport de persones, sinó també per al transport de mercaderies i també per a altres activitats econòmiques importantíssimes.

La mateixa Autoritat Portuària de les Illes Balears calcula que els ports de les nostres illes generen un VAB de 700 milions d'euros a l'any 2016, per tant, basta dir açò per saber el valor important que tenen i han tingut una xifra de negoci de 68,3 milions a l'any 2015, les darreres xifres que coneixem i uns beneficis de 22.060.713 euros, de beneficis, els ports de les Illes Balears. Per tant, hi ha un marge per poder fer inversions que facilitin la conversió dels nostres ports en ports accessibles.

Evidentment seria importantíssim dotar-los d'accessibilitat encara que no hi hagués aquests importants beneficis, però evidentment aquests beneficis deixen sense excusa a Autoritat Portuària per invertir a millorar aquests ports.

I ja que la iniciativa parteix de la Sra. Sílvia Tur que és de Formentera direm que almanco a Formentera tenim una esplèndida oportunitat perquè està a punt de començar, està en procés d'aprovació el projecte de la reforma integral del port de La Savina i, per tant, segons ha anunciat Autoritat Portuària de les Illes Balears el gener de 2018, que en qüestió d'obres són quatre dies el que queda, es començaran obres importants de millora d'aquest port, evidentment incloure totes aquestes propostes que fa la Sra. Tur, la millora de l'accessibilitat del port de La Savina, tenim una oportunitat magnífica.

Varen passar per La Savina el 2015, 1.693.078 passatgers, és a dir, genera un 4,8 de la xifra de negoci de ports de les Illes Balears; per tant és un port importantíssim i ara tenim una oportunitat de millorar-lo, sobretot tenint en compte que, a més d'aquests beneficis, Autoritat Portuària de les Illes Balears té una important capacitat d'inversió, té una capacitat d'inversió de 52,4 milions, que és el que va invertir de gener a setembre de 2016 a les Illes. Per tant si té aquesta capacitat inversora és lògic esperar que tenguem capacitat també per poder escometre aquestes obres que ens reclama amb tota justícia la Sra. Tur.

Evidentment no només hem de fer obres als ports d'interès general que depenen de l'Estat a través d'Autoritat Portuària, sinó que també a ports de les Illes Balears ha de fer esforç per adaptar els seus ports pel que fa al trànsit regular de passatgers, però també a tot el que són instal·lacions de nàutica d'esbarjo, les instal·lacions de pesca, que també necessiten millores en la seva accessibilitat.

S'ha de tenir en compte, però, que (...) els ports de l'Estat tenen un fons financer d'accessibilitat, és a dir, que una part d'aquests beneficis, part d'aquests beneficis que aporten els ports de les Illes Balears a les arques de l'Estat no retornen en inversió sinó que van a altres ports que tenen més problemes, diguéssim, de beneficis, no tenen tants de beneficis com els ports de les Illes, i s'ha de tenir en compte que el nou ministre de Foment ha anunciat un pla d'accessibilitat de 1.418 milions. Jo vaig pensar "ostres!, si ve un pla d'accessibilitat entenem que no hi haurà cap barrera més a tots els ports", però no, es tracta d'accessibilitat, diguéssim, per aconseguir lligar el tren, sobretot el tren amb els ports de les nostres illes, i per lligar les grans línies de comunicació amb els..., és a dir, d'aquests 1.418 milions d'euros hi ha 0 euros prevists a les Illes Balears, 0, perquè evidentment no tenim cap tren que arriba, les carreteres que hi arriben no són de l'Estat, i per tant una nova marginació de l'Estat, i una part d'aquests 1.418 milions d'euros surt dels beneficis dels ports de les Illes Balears, per tant de la capacitat

de generar negoci que tenen els ports de les Illes Balears per a Autoritat Portuària.

Quan es va anunciar aquest fons financer d'accessibilitat terrestre el Grup Socialista va presentar en aquest parlament - ho record, fa dos anys o tres- va presentar una proposició no de llei per demanar evidentment que es revisés aquest fons perquè hi poguessin participar els ports de les Illes Balears. Evidentment va ser rebutjada pel vot en aquells moments de majoria absoluta del Partit Popular, que va dir que no feia falta que vinguessin inversions d'aquest fons a les Illes.

Per tant el marc econòmic dels ports permet aquestes inversions i en aquest sentit és necessari que es facin. Evidentment estic segur que el Govern tindrà sensibilitat suficient per, a la revisió de la Llei d'accessibilitat, incorporar-hi el transport marítim, i en cas que no sigui així, que no ho serà, ja s'encarregarà Sílvia Tur o ens encarregarem els altres grups parlamentaris que donen suport al Govern d'aquest parlament de fer-ho incloure a la llei. No, i la Sra. Sandra Fernández, que em consta que també té una gran sensibilitat sobre aquest tema, i m'ha sorprès que no fos ella que intervingués en aquesta proposició no de llei perquè sempre defensa amb justícia, i evidentment me n'alegr, d'açò, la igualtat de drets de les persones amb discapacitat; per tant estic segur que la Sra. Fernández també donaria suport a aquesta iniciativa.

Però no només els ports, sinó que també els vaixells s'han d'adaptar, i ja ho ha dit el Sr. Aguilera: els vaixells d'aquestes illes deixen molt a desitjar en qüestions d'accessibilitat. Baleària, una de les empreses més importants que opera, ha anunciat inversions molt importants en ferris, de compra de nous ferris; per tant és un bon moment també per fer-los arribar, i perquè les autoritats també competents ho facin arribar, la necessitat, mentre no els puguem obligar a adaptar els seus ferris, la conveniència que per responsabilitat social també adaptin i millorin els seus ferris, començant pels de nova adquisició que operaran a les nostres illes. Tenim una persona molt significativa d'aquestes illes amb importants inversions en el transport marítim de les Illes; fins i tot té un ferri -no sé si encara opera- amb el seu nom, el ferri Abel Matutes, (...) de Balearia. Aquest senyor té una fundació, que en aquesta mateixa seu parlamentària va bravejar el Sr. Matutes del fet que la seva fundació era molt positiva a les Illes, idè aquesta fundació també podria col·laborar en la millora dels ferris de les companyies en què té fortes inversions aquest grup econòmic, molt respectable, per altra banda, de l'illa d'Eivissa.

Per tant, ja en resum, donarem suport a la iniciativa de la Sra. Tur, de Gent per Formentera-PSOE i de MÉS per Menorca, tant perquè és bo per a la imatge de les nostres illes com a destí turístic, però sobretot perquè és bo per als ciutadans i les ciutadanes de les Illes, que, diguéssim, tots en igualtat de condicions podem accedir sense barreres, sense cap tipus de barreres, al transport marítim. També convindria eliminar algunes barreres d'un altre tipus, com són les taxes excessives que pagam; també estaria bé eliminar altres barreres com el preu excessiu de molts de nòlits per a les nostres mercaderies que pagam, a través sobretot de la reforma del REB; i també seria positiu millorar les barreres que ens trobam moltes vegades a l'hora de desplaçar-nos per qüestió dels

bitllets. Però açò és un altre tema que serà matèria d'altres debats en aquesta comissió.

Gràcies, presidenta, per la seva paciència. Votarem a favor.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sr. Borràs. Té la paraula per contradiccions la Sra. Sílvia Tur, del Grup Parlamentari Mixt, per un temps de cinc minuts.

LA SRA. TUR I RIBAS:

Gràcies, presidenta. Miri, seré molt breu. Jo he de donar les gràcies per les intervencions de tots els grups que ens trobam aquí. Crec que ha quedat clar el compromís de tots els grups per fer possible la millora de l'accessibilitat en el transport marítim, i en el seu conjunt l'accessibilitat a tots els mitjans de transport.

Han sortit aquí alguns elements interessants que jo no havia inclòs a la meua intervenció. S'ha parlat de l'accessibilitat pel que fa als passatgers que no són residents a Balears i que són turistes o visitants de les nostres illes, i que evidentment han de trobar serveis adequats també a les seves necessitats, i això és així. Ha sortit també el fet que aviat hi haurà inversions importants en els ports de les Illes Balears que afectaran les inversions que ha de fer aquesta comunitat autònoma, però també les que han de fer Autoritat Portuària i altres operadors de terminals, i també ells evidentment s'han d'implicar en aquesta causa perquè en el moment que facin les inversions tenguin molt presents aquestes demandes.

I, en general, res més. Els he d'agrair també el testimoni que ha presentat Podem, que em sembla fantàstic i molt il·lustratiu, i crec que ha donat una informació molt clara de com pot ser el dia a dia d'una persona que habitualment és usuària de transport marítim i té unes necessitats especials.

Res més a dir. Gràcies, gràcies a MÉS per Menorca, gràcies també al Partit Socialista perquè han presentat conjuntament aquesta iniciativa, i gràcies a la resta de grups.

LA SRA. PRESIDENTA:

Moltes gràcies, Sra. Tur. Entenc de les intervencions dels diputats que podem donar per aprovada, per unanimitat, aquesta proposició no de llei.

Molt bé. Idò sense més assumptes a tractar, s'aixeca aquesta sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
